

Непом'ящих Віталій Юрійович,
кандидат історичних наук, науковий співробітник
ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0001-9933-6142

НЕОБХІДНІСТЬ СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПІДРОЗДІЛУ ЗООПОЛІЦІЇ ТА ПРОБЛЕМА КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЖОРСТОКЕ ПОВЕДІННЯ З ТВАРИНАМИ В УКРАЇНІ

У статті розглядається законодавство України щодо захисту тварин та необхідність його покращення з метою посилення відповідальності за жорстоке поводження з ними. Здійснено короткий аналіз нормативно-правових документів у сфері захисту тварин Європейського Союзу. Проаналізовано діяльність Національної поліції України, яка розслідує відповідні злочини. Крім того, викладено пропозиції щодо створення зоополіції як окремого підрозділу у складі Національної поліції України.

Ключові слова: Національна поліція, зоополіція, жорстоке поводження з тваринами, Європейський Союз, злочин, захист.

За останні десять років в Україні спостерігається стрімкий розвиток зоозахисного руху. Наразі вже створені та створюються благодійні фонди та організації, серед них можна назвати найбільші, зокрема це Асоціація зоозахисних організацій України, організація «Uanimals», благодійний фонд «12 вартових», громадська організація «URSA», благодійна організація допомоги тваринам (Help animals of Ukraine), організація «Patron Pet Center», «Команда порятунку тварин Києва» (Kyiv Animal Rescue Group), активно працюють окремі зоозахисники, збираючи навколо себе небайдужих громадян. Їхня діяльність має різні напрями: вдосконалення законодавчої бази, посилення відповідальності за жорстоке відношення до тварин, відмова від евтаназії як головного механізму контролю за численністю тварин у містах, проти використання тварин у цирку, за визнання котів частиною екосистеми міста (до чого поступово долучаються нові й нові міста, ухвалюючи відповідні рішення) тощо.

Люди часто винні в тому, що виникають ситуації з беззахисними тваринами, зокрема тому, що власники допускають розмноження своїх домашніх тварин, сприяючи в такий спосіб появі небажаного потомства. Зрештою тварини опиняються на вулиці, а волонтери починають рятувати їх, проводять стерилізацію, забирають їх у притулки, вилучають із вулиць. Одним із чинників такого результату у нашому суспільстві є небажання господарів проводити стерилізацію своїх домашніх улюбленців. Потрапляючи на вулицю, тварини залишаються без захисту, а тому стають жертвами жорстокого поводження з ними. Крім цього, сьогодні спостерігається велика кількість «чорного розведення». Люди заради грошей йдуть на такі кроки розмноження тварин, але при цьому утримують їх у жахливих умовах, подекуди створюючи такі види порід, які разом із миловидною зовнішністю мають багато проблем зі здоров'ям. Безпосередньо тварин, яких використовують для народження потомства, через певний час викидають як відпрацьований матеріал. Такі речі аморальні та протизаконні.

© Nepomiashchych Vitalii, 2024

У чинному кримінальному законодавстві України відповідальність за жорстоке поводження з тваринами передбачена ст. 299 Кримінального кодексу України. Суспільна небезпека цього злочину полягає в тому, що жорстокість, виявлена щодо тварин, будучи несумісною з вимогами моральності та гуманності, стає нормою поведінки, поширюється на взаємини з людьми, відіграє негативну роль в етичному, культурному та екологічному вихованні громадян (повнолітніх і неповнолітніх осіб) [1].

Дослідженням питань щодо юридичної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами займалися такі науковці, як В.В. Александренко, Р.В. Бондаренко, О.С. Вереша, А.О. Данилевський, Д.О. Калмиков, А.В. Савченко, О.О. Дудоров, В.В. Кузнєцов, М.І. Хавронюк та багато інших. Проте попри наявний доробок, проблеми, пов'язані з порушенням питань, сьогодні більше турбують представників ветеринарної медицини, правозахисників, учасників громадських організацій і волонтерських рухів, ніж посадових осіб правоохоронних органів і суб'єктів законотворчої діяльності.

У зв'язку з цим, було зареєстровано петицію щодо створення в структурі Національної поліції підрозділу із захисту тварин від жорстокого поводження (№ 41/006152-24еп) на вебсайті Кабінету Міністрів України, автором якої є Суркова Марина Леонідівна, директор Асоціація зоозахисних організацій України [2].

Необхідність створення зоополіції передусім впливає з питання про піклування добробуту людини, а не тварини, тому що безхатня тварина має бути прибрана з вулиці – це головне завдання. Досвід розвинених країн Європи, де функціонує підрозділ зоополіції, спрямований саме на забезпечення громадської безпеки. Для цивілізованого світу питання захисту тварин має давню історію. Наприклад, у Великобританії закон про покарання за знущання з тварин було прийнято у 1822 році. У 1953 році засновано Всесвітню федерацію захисту тварин, а в 1959 році створено Міжнародне товариство захисту тварин. Ці дві організації об'єдналися у 1981 році та утворили Всесвітнє товариство захисту тварин, яке бореться проти жорстокого поводження з тваринами в цілому, проводить окремі кампанії проти конкретних видів жорстокого і негуманного поводження, таких як корида, цькування ведмеда, китобійна промисловість, утримання дельфінів у неволі, інтенсивне тваринництво. Всесвітнє товариство захисту тварин здійснює консультації урядів країн світу та вимагає прийняття законодавства, яке дозволило б поліпшити становище тварин. Її міжнародна кампанія за Всесвітню декларацію добробуту тварин з метою підписання її в ООН спрямована на затвердження низки принципів, які забезпечують повагу до тварин та їх захист. Також товариство розробляє освітні програми, присвячені роботі та догляду за тваринами, у тому числі програми для ветеринарів, власників тварин.

Європейський Союз вже понад 40 років виступає за добробут тварин і є загальноновизнаним світовим лідером з одними з найкращих у світі стандартів захисту тварин. Законодавство ЄС захищає дику природу, домашніх тварин, а також сільськогосподарських і лабораторних тварин, які використовуються в наукових цілях. Що стосується тварин у науці, законодавство ЄС є унікальним, оскільки встановлює кінцеву мету повної заміни всіх тварин, які використовуються в наукових і освітніх цілях, і вживає конкретних заходів для досягнення цієї мети [3]. Перші правила ЄС щодо захисту сільськогосподарських тварин були введені в силу у 1970-ті роки. Директива

1998 року щодо захисту сільськогосподарських тварин встановила загальні стандарти захисту всіх тварин, які утримуються для виробництва їжі, вовни, шкіри, хутра або для інших цілей ведення господарства, включаючи риб, рептилій і амфібій, і базується на Європейській конвенції про Захист тварин, які утримуються для сільськогосподарських цілей 1978 року.

Стосовно охорони тваринного світу, то дикі птахи, які зустрічаються в ЄС і нараховують пів тисячі видів, охороняються Директивою про птахів, тоді як Директива про середовища існування спрямована на забезпечення збереження рідкісних, таких, що зникають або представників видів, родів, родин тварин, що мешкають у межах обмеженого простору, ізольованого географічно, екологічно від інших середовищ існування історією видів і характерних типів місць існування. Крім цього, у 2018 році була започаткована ініціатива щодо запилювачів, щоб подолати зменшення кількості диких комах-запилювачів, особливо бджіл.

У ЄС діє директива про зоопарки, вона спрямована на сприяння захисту та збереженню видів диких тварин шляхом посилення ролі зоопарків у збереженні біорізноманіття. Закон закликає держави-члени Союзу вжити заходів для ліцензування та інспектування зоопарків, щоб переконатися, що вони дотримуються певних заходів збереження [4].

ЄС створив законодавчу базу, яка регулює дослідження на тваринах для розробки нових ліків, для фізіологічних досліджень і тестування харчових добавок або хімічних речовин. Правила засновані на принципі трьох «R»: «Replacement» – Заміна (сприяння використанню альтернативних методів); «Reduction» – Зменшення (спроба використовувати менше тварин для тієї самої мети); «Refinement» – Удосконалення (зусилля мінімізувати біль і страждання) [5].

Важливий аспект захисту домашніх тварин розглянутий і затверджений прийнятою 12 лютого 2020 року резолюцією ЄС, він спрямований на подолання незаконної торгівлі собаками та котами. Європейський парламент закликав до загальноєвропейського плану дій, посилення санкцій та обов'язкової реєстрації тварин. Також важливим є розв'язання питання щодо узгодження правил ЄС стосовно подорожей із домашніми тваринами. Так, люди можуть вільно пересуватися зі своїми пухнастими друзями в межах Європейського Союзу. Для подорожей через кордони ЄС існує єдина вимога – це паспорт домашньої тварини або ветеринарна довідка для собак, котів і тхорів [6].

Людина завжди виступає у ролі фігуранта: вона або власник тварини, або допускає порушення, або є свідком чи учасником кримінального провадження. Уряди країн Європи наголошують, що застосування обмеження до громадян може вести лише поліцейський. Якщо говорити про порушення правил і покарання у розрізі дотримання закону щодо жорстокого поводження з тваринами, то саме поліція має контролювати порушення та здійснювати покарання, це ж стосується вимоги належного утримання тварин.

Вбачається, що механізм має стати дієвішим, коли в сфері поліції буде окремий підрозділ, адже, з одного боку, такі правопорушення є поширеними, а з іншого – вони вимагають специфіки і підготовки та навчання працівників. Вважаємо, що

немає потреби та й недоцільно, щоб увесь склад поліції був обізнаним із такими кримінальними правопорушеннями. Тому має бути специфікація, а саме: 1) Потреба у спеціальних знаннях; 2) Специфіка поводження з тваринами; 3) Особливості фіксації порушень; 4) Особливості реагування на порушення; 5) Велике коло обов'язків; 6) Велика кількість тварин.

Для прикладу існує ювенальна превенція, ювенальний поліцейський, посадова особа в органах Національної поліції, яка безпосередньо займається профілактикою правопорушень серед дітей. Тобто у разі потреби іншим службам поліції спілкування з дітьми, вони звертаються до ювенального поліцейського, адже саме він має такий досвід і спеціалізується на цьому. Наступним прикладом можуть слугувати підрозділи з домашнього насильства. Домашнє насильство – це протиправні дія або бездіяльність (а також погрози їх учинення) у формі фізичного, сексуального, психологічного, економічного насильства, що вчиняються у визначеному колі осіб, незалежно від місця їх проживання. Необхідно зазначити, що організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству визначені Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Цей Закон також визначає основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів постраждалих осіб. Тому спеціалізація зоополіції має бути, а забезпечити якість такої підготовки спеціалістів можуть обладнання та ветеринар у складі підрозділу. Крім того, у закладах вищої освіти, що належать до сфери МВС, необхідно ввести окрему програму, яка забезпечить підготовку фахівців.

Найголовніше, не потрібно створювати новий закон чи вигадувати нові нормативно-правові документи. Питання зі створенням зоополіції можна вирішити з додатковим розділом чинного законодавства, а саме Закону України «Про Національну поліцію». Серед завдань про поліцію, в тому числі про забезпечення публічної безпеки і протидію злочинності, вони є ключовими і вкладаються у запобігання та припинення правопорушень, пов'язаних із тваринами в тому числі.

Питання кримінальної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами в Україні мав би вирішити Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження», який вступив у дію у 2006 році [7]. Цей Закон обмежує жорстоке поводження з домашніми, мисливськими, безпритульними, сільськогосподарськими тваринами, а також тваринами, які використовуються при проведенні наукових дослідів, у освітньому процесі та при організації розваг. Зокрема, Закон забороняє полювати на вагітних самок у період розмноження, при переправі через водоймища, використовувати отруту, вибухові речовини, розводити тварин із явними генетичними змінами, що викликають страждання тварин, проводити при навчанні експерименти на тваринах, якщо є альтернативні методи навчання, утримувати тварин у неволі в умовах, які не відповідають їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям. Крім того, Закон забороняє пропаганду жорстокого поводження з тваринами, а також пропаганду полювання в системі дошкільної, середньої, професійно-технічної та вищої освіти. Закон уводить курси з екологічної етики і гуманного поводження з тваринами у вишах і школах.

На сьогодні в Україні Національна поліція України розслідує злочини жорстокого поводження з тваринами та притягує до відповідальності винних. Але у багатьох випадках при зверненні громадян до поліції стосовно жорстокого поводження з тваринами є нарікання на працівників органів. Як приклад наведемо інформацію з відкритих джерел, а саме соціальної мережі Facebook президента Асоціації зоозахисних організацій України Марини Суркової. Волонтер Світлана з с. Музичі 21.03.2024 знайшла свою підопічну собаку вбитою. Для фіксації події на місце було викликано патрульну поліцію, написано заяву та викликано слідчо-оперативну групу (СОГ). Після складання всіх необхідних документів на місці події у СОГ виникли три питання: 1. Куди відправляти труп тварини на патологоанатомічний розтин; 2. Де зберігати труп тварини (до патологоанатомічного розтину); 3. Як транспортувати труп тварини до місця зберігання, а потім на патологоанатомічний розтин. Усі ці питання не є врегульованими, а це викликає труднощі в слідчого не лише при досудовому розслідуванні, а навіть на етапі первинного виїзду СОГ на місце події і збиранні речових доказів. Тому волонтерам довелося самостійно забезпечити зберігання трупа собаки, домовлятися з патологоанатомом і оплачувати розтин трупа тварини, щоб у матеріалах кримінального провадження була доказова база причинно-наслідкового зв'язку. На такі питання слід не тільки звернути увагу, а й опрацювати спільними зусиллями Національної поліції України, юристів і волонтерів, адже злочини за ст.299 КК України мають бути розкритими, як і всі інші. Що стосується тих, хто вчиняє жорстоке поводження з тваринами, то такі особи мають бути притягнені до кримінальної відповідальності відповідно до завдань кримінального провадження.

Аналіз статистичних даних щодо кількості адміністративних і кримінальних правопорушень, учинених у сфері захисту тварин від жорстокого поводження, свідчить про їх низьку питому вагу в загальній кількості правопорушень. За інформацією Національної поліції, кількість адміністративних правопорушень, учинених за ст. 88-1 «Порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу, правил утримання диких тварин у неволі або в напіввільних умовах», ст. 89 «Жорстоке поводження з тваринами», ст. 154 «Порушення правил утримання собак і котів» Кодексу України про адміністративні правопорушення [8], становить: у 2021 р. – 4306 правопорушень, у 2022 р. – 3172, у 2023 р. – 5070, у 2024 р. – 1283 [2]. Відома вибірка статистичних даних щодо кримінальних правопорушень, відповідно до ст. 299 Жорстоке поводження з тваринами Кримінального кодексу України [9], у 2021 р. – 202 кримінальних правопорушення, у 2022 р. – 150, у 2023 р. – 174, у 2024 р. – 63 [9]. Звичайно, якщо порівняти ці показники із загальними даними скоєних адміністративних і кримінальних правопорушень у період 2021–2024 рр., то вони становлять відсоток, який не має важливого значення, про що Урядом зазначається у відповіді на петицію про створення зоополіції.

Водночас Уряд наголошує, що нині, відповідно до частини другої статті 24 Закону України «Про Національну поліцію», органи та підрозділи поліції беруть участь в обороні України, у виконанні завдань територіальної оборони, забезпеченні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану, що є першочерговим пріоритетом у діяльності

органів сектору безпеки і оборони. З чого випливає, що на цей час створення окремих підрозділів із захисту тварин від жорстокого поводження в органах Національної поліції є недоцільним. Проте МВС і Національна поліція, ураховуючи актуальність питання охорони та захисту тварин від жорстокого поводження, систематично вживають заходів щодо підвищення рівня знань поліцейських у цій сфері [2].

У підсумку маємо констатувати, що організації та волонтери, спрямовані на захист тварин, сформували упродовж останніх 10 років в Україні потужний рух. На сьогодні його мета – боротися за покращення законодавства, посилення відповідальності за жорстоке поводження з тваринами, відмову від евтаназії, визнання котів частиною екосистеми міст тощо. В Україні жорстоке поводження з тваринами карається ст. 299 Кримінального кодексу. Це небезпечний злочин, адже жорстоке ставлення до тварин може призвести до жорстокого ставлення до людей. Також це негативно впливає на етичне, культурне та екологічне виховання як дорослих, так і дітей. В Україні Національна поліція розслідує справи про жорстоке поводження з тваринами та карає винних. Проте, на жаль, багато громадських активістів, які звертаються до поліції з подібними випадками, стикаються з нехтуванням з боку правоохоронців. Тому пропозиція щодо створення зоополіції як окремого підрозділу, на кшталт ювенальної поліції або підрозділів поліції з гендерних питань, є не тільки актуальною, а й доцільною. Проте, хоча петиція і набрала необхідну кількість голосів для розгляду її Урядом, у Кабінеті Міністрів України її відхилили. А, отже, у світлі російсько-української війни питання зоополіції та захисту тварин від жорстокого поводження не на часі, хоча процес європейської інтеграції України відбувається паралельно з воєнними діями. У Європейському Союзі питанню захисту тварин надають підвищену увагу. Відтак, коли процес входження нашої країни до ЄС завершиться, то вочевидь тільки тоді буде доцільним створення зоополіції, адже як член Союзу ми маємо дотримуватися законів, норм і правил не тільки у політиці, економіці, а й у законодавчій і судовій сферах. Але, на нашу думку, якби сьогодні створили такий невід’ємний структурний підрозділ у Національній поліції України, як зоополіція, то загальні процеси інтеграції та подальшого спільного функціонування були б злагодженишими та змістовнішими, вже не кажучи про збереження та дотримання стандартів гуманності та норм законності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т. 2. Луганськ: Вид-во «Елтон-2», 2012. С. 181.
2. Петиція про створення Зоополіції в Україні. URL: <https://petition.kmu.gov.ua/petitions/6152> (дата звернення: 03.03.2024).
3. Дії ЄС щодо захисту тварин, які використовуються з науковою метою URL: <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20200624STO81911/animal-welfare-and-protection-eu-laws-explained-videos> (дата звернення: 03.03.2024).
4. Директива про зоопарки. Сприяння захисту та збереженню диких тварин за межами їх природного середовища проживання. URL: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/zoos-directive_en (дата звернення: 03.03.2024).

5. Тварини в науці. Дії ЄС щодо захисту тварин, які використовуються з науковою метою. URL: https://environment.ec.europa.eu/topics/chemicals/animals-science_en (дата звернення: 03.03.2024).

6. Подорож з домашніми тваринами: правила, про які варто пам'ятати. URL: www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20180703STO07128/travelling-with-pets-rules-to-keep-in-mind (дата звернення: 03.03.2024).

7. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21.02.2006 № 3447-IV. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3447-iv-3976#:~:text=%D0%A6%D0%B5%D0%B9%20%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D1%8F%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82,%D1%83%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B9%20%D0%B3%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B-V%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0> (дата звернення: 03.03.2024).

8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: уведений у дію Постановою Верховної Ради Української РСР від 07.12.84 № 8074-10. *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 03.03.2024).

9. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 25-26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n2063> (дата звернення: 03.03.2024).

REFERENCES

1. Kryminalne pravo (Osoblyva chastyna). "Criminal law (Special part)": textbook / edited by O.O. Dudorov, YE.O. Pysmenskyi. Vol. 2. Luhansk: Elton-2 Publishing House. 2012. P. 181 [in Ukrainian].

2. Petytsiia pro stvorennia Zoopolitsii v Ukraini. "Petition on the creation of the Zoopolice in Ukraine". URL: <https://petition.kmu.gov.ua/petitions/6152> (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

3. Dii YES shchodo zakhystu tvaryn, yaki vykorystovuiutsia z naukovoju metoiu. "EU actions regarding the protection of animals used for scientific purposes". URL: <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20200624STO81911/animal-welfare-and-protection-eu-laws-explained-videos> (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

4. Dyrektyva pro zooparky. "The Zoos Directive. Promoting the protection and conservation of wild animals outside their natural habitat". URL: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/zoos-directive_en (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

5. Tvaryny v nautsi. "Animals in science. EU action on the protection of animals used for scientific purposes". URL: https://environment.ec.europa.eu/topics/chemicals/animals-science_en (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

6. Podorozh z domashnimy tvarynamy: pravyla, pro yaki varto pamiataty. "Traveling with pets: rules to remember". URL: www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20180703STO07128/travelling-with-pets-rules-to-keep-in-mind (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

7. Pro zakhyst tvaryn vid zhorstokoho povodzhennia. "On the protection of animals from cruel treatment": Law of Ukraine dated February 21, 2006 No. 3447-IV. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3447-iv-3976#:~:text=%D0%A6%D0%B5%D0%B9%20%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D1%8F%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82,%D1%83%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B9%20%D0%B3%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B-V%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0>

%D1%8F%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82,%D1%83%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B9%20%D0%B3%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B-B%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0 (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

8. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia. "The Code of Ukraine on Administrative Offenses": enacted by Resolution of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR dated 07.12.84 No. 8074-10. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*. 1984. Addendum to No. 51. Art. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

9. Kryminalnyi kodeks Ukrainy. "Criminal Code of Ukraine". *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*. 2001. No. 25-26. Art. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n2063> (Date of Application: 03.03.2024) [in Ukrainian].

UDC 351.765

Nepomiashchykh Vitalii,
Candidate of Historical Sciences,
Researcher of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-9933-6142

THE NECESSITY OF CREATING A SEPARATE ZOOPOLICE UNIT AND THE ISSUE OF CRIMINAL LIABILITY FOR CRUELTY TO ANIMALS IN UKRAINE

The necessity of establishing a specialized unit within the National Police of Ukraine, responsible for the protection of animals from cruelty, has become increasingly apparent, as evidenced by the growing number of cases involving animal cruelty and the lack of adequate resources to address these issues. Furthermore, it is important to prevent the illegal breeding of various breeds of cats, dogs, ferrets and other animals. As an example, in Ukraine, it would be advantageous to consider the experience of other countries that have effectively implemented animal police units. This will ultimately have a beneficial effect on the ethical education of society as a whole. Most importantly, it will be in accordance with the standards set forth by the European Union for animal welfare.

The European Union considers the issue of animal protection with great care. Consequently, upon the conclusion of the accession process, it will be prudent to establish an animal police force, as it will then be incumbent upon our country to adhere to the laws, rules, and regulations of the Union, not only in the political and economic realms, but also in the legislative and judicial domains.

Those who oppose the establishment of a zoopolice force argue that the necessary financial resources to maintain this new unit are currently being allocated to more urgent priorities. In addition, they emphasize the low percentage of offenses within the domain of

© Nepomiashchykh Vitalii, 2024

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2024.1\(63\).16](https://doi.org/10.36486/np.2024.1(63).16)

Issue 1(63) 2024

<https://naukaipravookhorona.com/>

animal protection. At this time, a compelling argument is being put forth that suggests the inexpediency of establishing a new body under martial law. Nevertheless, the formation of this specialized police unit should be initiated without delay so that Ukraine, as a member of the European Union, can fulfill the requisite standards of humanity and legality.

Furthermore, Ukraine has enacted the Law on the “Protection of Animals from Cruelty”, which establishes legal restrictions on animal cruelty. The National Police of Ukraine is responsible for investigating crimes of animal cruelty and ensuring that perpetrators are brought to justice. Nevertheless, there are discrepancies in the conduct of law enforcement agencies with regard to animal protection. It is imperative that collaboration with volunteers and animal protection organizations be established in order to enhance the protection of animals.

In conclusion, it can be stated that over the past 10 years, animal protection organizations and volunteers have formed a significantly influential movement in Ukraine. The primary objective of this movement is to advocate for enhanced legislative measures, heightened accountability for animal cruelty, the rejection of euthanasia, the acknowledgment of cats as integral components of the urban ecosystem, and other related issues.

Keywords: National Police, zoopolice, animal cruelty, European Union, crime, protection.

Отримано 25.03.2024